

گزارش بازارهای جهانی

خلاصه بازارها

چرخش قیمت‌های جهانی بر اساس پیش‌بینی‌ها

از سال ۲۰۱۴ روند نزولی سنگینی را در قیمت‌های جهانی شاهد بودیم. جایی که قیمت نفت از بیش از ۱۰۰ دلار در ابتدای آن سال، تا کمتر از ۳۰ دلار در ابتدای سال ۲۰۱۶ ریزش کرد و یکی از طولانی‌ترین و شدیدترین افت‌های قیمتی خود در طول تاریخ را به ثبت رساند. سایر کالاها از جمله فلزات پایه، محصولات فولادی و مواد معدنی نیز روند نزولی را طی کردند. با این حال، از میانه‌های سال جاری روند قیمت‌ها در بازارهای جهانی چرخید و قیمت‌ها از کف‌های تاریخی خود برگشتند. به عنوان مثال، نفت اوپک از کف ۲۲ / ۵ دلار در ۱۴۵۰ دلار در ۹۴ پاییز ۹۴ اکنون به قیمت‌های بالای ۵۲ دلار رسیده است، (یعنی بیش از ۱۳۰ درصد رشد قیمت). آلومینیوم از قیمت‌های کمتر از ۱۴۵۰ دلار در ۹۴ پاییز ۹۴ اکنون به بیش از ۱۸۵۰ دلار در این روزها رسیده است (رشد حدود ۳۰ درصدی از کف). در این مدت، مس از کف حدود ۴۳۰۰ دلار با رشد بیش از ۳۵ درصدی به کانال ۵۸۰۰ دلاری نزدیک شده است. فلز سرب که سال ۹۴ قیمت‌های کمتر از ۱۶۰۰ دلار را نیز تجربه کرده بود اکنون در نیمه بالایی کانال ۲۳۰۰ دلاری در نوسان است. فلز روی همچنین، از قیمت‌های زیر ۱۵۰۰ دلار با بیش از ۹۰ درصد رشد به سطح ۲۹۰۰ دلاری نزدیک شده است. سنگ آهن نیز از کف ۴۰ دلاری با بیش از ۱۰۰ درصد رشد اکنون در محدوده ۸۰ دلار معامله می‌شود. هرچند از نگاه کارشناسان، قیمت‌های فعلی احتمالاً در آینده تعدیل شوند، اما این به معنای سقوط و برگشت به کف‌های فعلی نیست. بر این اساس، انتظار می‌رود میانگین قیمت عمده کالاها در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ با بهبود مواجه شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد مراجع معتبری نظیر متال بولتن، اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA)، بانک جهانی و سایر موسسات مالی بین‌المللی رشد قیمت را برای آلومینیوم، مس، سرب، روی و نفت دارند و فقط قیمت سنگ آهن افت محدودی را ممکن است در سال آینده نسبت به سال ۹۵ تجربه کند. به این ترتیب، قیمت روی با رشد نزدیک به ۱۶ درصدی پیش‌تاز بازارهای کالایی در سال ۹۶ خواهد بود و پس از آن، مس با رشد بیش از ۱۱ / ۵ درصدی جایگاه دوم را بر اساس پیش‌بینی‌ها خواهد داشت.

مثلث چین-ترامپ-دلار در بازارهای جهانی

مهم‌ترین محرک بازارهای جهانی در سال ۲۰۱۶ را می‌توان افزایش محسوس تقاضا از سوی چین دانست. جایی که رشد ساخت‌وساز و ارائه تسهیلات ارزان قیمت موجب تحریک تقاضای فلزات پایه و محصولات فولادی شد. همچنین برخی محدودیت‌های محیط‌زیستی برای کاهش تولیدات زغال سنگ موجب تقویت بخش مهمی از کالاها شد. زغال سنگ یا به عنوان ماده اولیه (مثلاً در فولادسازی، تولید متانول و غیره) یا به عنوان عامل تولید انرژی در بسیاری از کالاهای انرژی‌گزار است. بنابراین، رشد قیمت این ماده اولیه سایر کالاهای انرژی‌گزار

افزایش قیمت مواجه کرد. در ادامه سال و رای آوردن دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، موج دیگری از خوشبینی‌ها برای آینده فلزات رقم خورد. ترامپ وعده داده طی ۱۰ سال آینده ۱۰۰۰ میلیارد دلار بودجه صرف توسعه و نوسازی زیرساخت‌ها می‌کند. امری که می‌تواند تقاضای کالاهای پایه را افزایش دهد. همچنین، ترامپ به دلیل مخالفت با افزایش ارزش دلار در بازارهای جهانی موجب کاهش شاخص دلار شد. این امر حمایت بیشتری از قیمت کالاها که عمدتاً بر اساس دلار ارزش‌گذاری می‌شوند، داشت. به عبارت دقیق‌تر، افزایش ارزش دلار باعث می‌شود هزینه واردات کالاها از سوی دیگر کشورها که ارزش دلار نیست بیشتر شود و در نتیجه با انتظار کاهش تقاضای کالاها، قیمت آنها افت می‌کند. با این حال، ابهامات بسیاری در روند کلی بازارهای جهانی با توجه به مسائل یادشده وجود دارد. نخستین امر نگرانی‌هایی است که از سوی چین برای ادامه روند تقاضای کالاها وجود دارد. بانک مرکزی چین با افزایش نرخ بهره وام‌های کوتاه‌مدت، سیگنالی داد که ممکن است این کشور به سمت سیاست‌های انقباضی حرکت کند. امری که در صورت تحقق به معنای کاهش تقاضای کالاها خواهد بود. درباره ترامپ نیز بسیاری از کارشناسان نسبت به اجرایی شدن وعده‌های وی تردید دارند و در نتیجه ممکن است با کاهش خوشبینی‌ها به افزایش تقاضا از سوی این کشور، شاهد بازگشت قیمت کالاها باشیم. همچنین، وی تأکید بسیاری بر تجارت بسته دارد و می‌خواهد با وضع تعرفه وارداتی، صادرات خود را افزایش دهد. این عمل که واکنش چین را در پی خواهد داشت، فضای نگران‌کننده‌ای را برای آینده تقاضا از سوی بزرگ‌ترین اقتصادهای دنیا به وجود آورده است. از سوی دیگر، هرچند ترامپ بر لزوم پایین ماندن ارزش دلار در بازارهای جهانی تأکید دارد، اما اظهارنظر مقامات فدرال رزرو (بانک مرکزی آمریکا) نشان می‌دهد آنها روند افزایش نرخ بهره را ادامه خواهند داد. امری که می‌تواند با افزایش ارزش دلار بر قیمت کالاها فشار وارد کند.

فرصت‌ها و تهدیدهای کالاهای

نفت: در بازار نفت، توافق کشورهای صادرکننده عضو و غیرعضو اوپک مبنی بر کاهش تولیدات در ۶ ماه ابتدایی سال ۲۰۱۷ مهم‌ترین فرصت برای رشد قیمت‌ها محسوب می‌شود. بررسی‌ها نیز نشان می‌دهد این کشورها پایبندی بالایی به تعهدات خود داشته‌اند. این امر سبب شده که طی هفته‌های اخیر قیمت نفت بالای ۵۰ دلار بماند و حتی خیزهایی را برای فتح کانال ۶۰ دلاری بردارد. اما این افزایش قیمت، احتمال بازگشت تولیدکنندگان نفت شیل به ویژه در آمریکا را افزایش داده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد تعداد دکل‌های حفاری شیل آمریکا روند صعودی پرشتابی را تجربه می‌کند و می‌تواند در آینده موجب افزایش تولیدات آنها شود. این مهم‌ترین ریسک در بازار نفت است که ممکن است منجر به بی‌اثر شدن توافق صادرکنندگان نفتی شود. در بازار نفت همچنین نباید از اختلاف ترامپ با کشورمان غافل ماند. اگر وی بتواند مجدداً فروش نفت ایران را با اعمال تحریم‌هایی محدود کند، رشد قیمت نفت شتاب بیشتری می‌گیرد. کشورمان پس از برجام توانسته تولیدات خود را به بیش از دو میلیون بشکه در روز برساند (رشد بیش از ۱۰۰ درصدی).

آلومینیوم: آلومینیوم ماه ژانویه ۲۰۱۷ را در ادامه روند خود در اواخر ۲۰۱۶ پرشتاب آغاز کرد و به بیشترین مقدار خود از مه ۲۰۱۵ رسید. افزایش هزینه مواد اولیه (زغال سنگ و آلومینا)، تقاضای بالا و اصلاحات ساختاری چین که کاهش ظرفیت تولید آلومینیوم را در پی داشته، مهم‌ترین عوامل رشد قیمت این فلز در فصل چهارم ۲۰۱۶ محسوب می‌شوند. با این حال، کارشناسان معتقدند در سال ۲۰۱۷ مجدداً مازاد عرضه به این بازار برمی‌گردد. زمانی که انتظار می‌رود تولیدات چین ۹ درصد افزایش یابد و کارخانه‌های تولید آلومینیوم هند نیز با سرعت بیشتری تولیدات خود را ادامه دهند. این امر موجب فشار بر قیمت آلومینیوم خواهد شد، به ویژه وقتی به سطح بالای موجودی انبارهای خارج از بازار رسمی توجه می‌کنیم. بنابراین هرچند انتظار می‌رود قیمت این فلز در سال ۹۶ نسبت به میانگین سال ۹۵ رشد حدود ۴ درصدی را تجربه کند، اما انتظار نمی‌رود قیمت‌های کنونی در سطوح بالای ۱۸۵۰ دلار حفظ شود.

مس: قیمت مس که در فصل چهارم ۲۰۱۶ صعود خیره‌کننده‌ای را تجربه کرد و با کاهش متوالی موجودی انبارها توانست حتی در برهه‌ای از زمان سطح ۶۰۰۰ دلاری را نیز تجربه کند. در حالی که انتظار می‌رفت با فروکش تقاضای سفته‌بازان و متعادل شدن قیمت‌ها، کاهش نرخ فلز مس را شاهد باشیم؛ اما سوخت جدیدی به این بازار رسید. جایی که کارگران در بزرگ‌ترین معدن مس دنیا در شیلی اعتصاب خود را آغاز کرده‌اند. این امر نه تنها عرضه از سوی این معدن را کاهش می‌دهد، بلکه ممکن است اعتصاب‌های کارگری در سایر معادن مس دنیا نیز فراگیر شود و به رشد بیشتر قیمت این فلز کمک کند. با این حال، برخی نگرانی‌ها درباره ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید مس در پرو وجود دارد که می‌تواند باعث بازگشت مازاد عرضه به این بازار شود. کاهش احتمالی تقاضای چین و عدم اجرایی شدن وعده‌های ترامپ از دیگر ریسک‌های این بازار محسوب می‌شود. به هر حال، پیش‌بینی مراجع مختلف نشان می‌دهد که قیمت میانگین مس در سال ۹۶ بیش از ۱۱/۵ درصد رشد کند و میانگین آن ۵۸۵۰ دلار باشد.

روی: تحت تاثیر تقاضای بالای فولاد گالوانیزه و کاهش عرضه بازار کنسانتره، قیمت روی سالی طلایی را در ۲۰۱۶ پشت سر گذاشت. تعطیلی معادن کنسانتره روی بزرگی در سال‌های اخیر در استرالیا، کانادا، قزاقستان، ایرلند و پرو یکی دیگر از دلایل رشد قیمت روی محسوب می‌شود. با توجه به آنکه تولیدکنندگان چینی به علت کمبود کنسانتره روی با کاهش تولید مواجه خواهند بود و همچنین آمارهای اقتصادی این کشور که مثبت است، در کوتاه‌مدت انتظار می‌رود عوامل رشد قیمت قدرت بیشتری داشته باشند.

اما احتمالاتی نظیر بازگشت به مدار تولید معادن متوقف، نشانه‌های ضعف اقتصادی در چین و عدم تحقق وعده‌های ترامپ برای اصلاحات اقتصادی مهم‌ترین موانع رشد قیمت روی در آینده محسوب می‌شوند. مهم‌ترین این موارد بازگشت معادن روی شرکت گلنکور است که گرچه هنوز برنامه‌ای برای بازگشت آنها به مدار تولید وجود ندارد، اما باید دید تا چه زمان حاشیه سود بالای کنونی تولید روی، مدیران این شرکت را برای بازگشت وسوسه نمی‌کند. به هر حال، از نگاه کارشناسان روی می‌تواند میانگین ۲۸۶۰ دلاری را در سال ۹۶ تجربه کند که حدود ۱۶ درصد رشد را نسبت به میانگین قیمت‌ها در سال ۹۵ نشان می‌دهد.

سرب:

قیمت سرب همراه با برخی نگرانی‌ها از تعلیق معادن روی، افزایش فروش خودرو در دنیا و توقف تولید برخی تولیدکنندگان سرب چین به دلیل ملاحظات زیست‌محیطی رشد قابل توجهی را در ماه‌های پایانی ۲۰۱۶ تجربه کرد. این فلز در هفته‌های اخیر نیز پس از یک دوره اصلاحی روند مثبتی را در پیش گرفته است. سرب به‌عنوان محصول جانبی معادن روی محسوب می‌شود و در نتیجه تهدید معادن روی برای سرب نیز اهمیت ویژه‌ای دارد. با این حال، نکته مهم در تولید سرب آن است که منابع ثانویه (یعنی منابعی به جز کنسانتره معادن) سهم قابل توجهی (بیش از ۴۰ درصد) در تولید روی دارند. بنابراین تهدید تعلیق معادن سرب و روی برای فلز سرب کمتر اثرگذار است. تقاضای سرب با تهدیدهایی جدی مواجه است. فراگیر شدن مصرف دوچرخه‌های الکتریکی در چین و همچنین نفوذ بیشتر باتری‌های جایگزین باتری‌های سربی در دنیا مهم‌ترین این تهدیدها است.

هرچند بخشی از این کاهش تقاضا با فراگیر شدن خودروهای دارای سیستم روشن-خاموش خودکار (stop/ start vehicles)، خودروهایی هستند که به‌صورت هوشمند هنگام ترمز کردن برای کاهش مصرف سوخت خودرو را خاموش کرده و مجدداً با گاز دادن روشن می‌شوند) می‌تواند جبران شود؛ زیرا باتری‌های موجود در این خودروها ۲۵ درصد سرب بیشتری مصرف می‌کنند. بنابراین با وجود رشد اخیر قیمت این فلز تا نزدیک ۲۴۰۰ دلار، میانگین قیمت‌ها برای سال ۹۶ از سوی موسسات معتبر حدود ۲۲۳۰ دلار به ازای هر تن پیش‌بینی شده است، امری که به معنای اصلاح نسبی قیمت‌ها در آینده خواهد بود.

سنگ آهن: تقاضای بالای فولاد در چین موجب رشد ۲۰ درصدی قیمت سنگ آهن در سه ماه چهارم ۲۰۱۶ شد. با این حال، در ژانویه به دنبال افزایش موجودی انبارهای چین و انتظار کاهش تقاضای فصلی، قیمت سنگ آهن نزولی شد. به نظر می‌رسد رشد قیمت‌ها سریع‌تر از تغییرات بنیادی بوده است؛ جایی که تولیدکنندگان اصلی، نظیر استرالیا و برزیل در حال رکوردزنی تولیدات هستند و ظرفیت‌های بزرگی با هزینه تولید پایین نظیر طرح جدید واله (Vale) در برزیل در سال جاری آماده بهره‌برداری می‌شوند. این مسائل در کنار انتظار رشد عرضه قراضه آهن (به‌عنوان منبع ثانویه تولید فولاد) و کاهش تولیدات فولاد چین فشار بر قیمت سنگ آهن را افزایش خواهند داد. به هر حال، کلیدی‌ترین ریسک بازار سنگ آهن میزان تقاضای فولاد چین و همچنین تولید سنگ آهن در این کشور است. این مسائل سبب شده تا مراجع معتبر بین‌المللی پیش‌بینی قیمت ۶۵ دلاری را برای سنگ آهن در سال ۹۶ داشته باشند که افت حدود ۳ درصدی را نسبت به میانگین سال ۹۵ تجربه خواهد کرد.

رویدادهای مهم بازارهای جهانی در هفته جاری:

سخنرانی رئیس فدرال رزرو آمریکا را در پیش داریم که در برابر کمیته بانکی سنا سخنرانی خواهد کرد. این سخنرانی می‌تواند بازتابی از پیامدهای برنامه‌های دولت جدید را هم در پی داشته باشد. ارزیابی رشد اقتصاد داخلی آمریکا و ریسک‌های جهانی در برابر موانع تجاری آمریکا با سایر کشورها می‌تواند دیدگاه مهمی را در رابطه با دارایی‌های آمریکا، جریان‌ات ریسکی و حتی انتظارات نرخ بهره‌ای در اختیار بازار قرار دهد.

همچنین، موسسه اعتبار سنجی مودیز (Moody's) هم ریسک اعتباری آمریکا را ارزیابی و منتشر خواهد کرد. تصمیم موسسه Standard & Poor's در کاهش اعتباری آمریکا، پیامدهای جهانی را به دنبال داشت. هرچند احتمال کاهش رتبه اعتباری آمریکا کم است، اما اشاره به آینده اعتباری آمریکا می‌تواند وضعیت بازار را دگرگون سازد.

رویداد دیگری که بایستی به آن توجه کرد، نشست دو روزه وزیران اقتصاد و دارایی گروه بیست در آلمان است. هرچند که این نشست، آماده‌سازی گفتگوها برای نشست ماه مارس است، اما مهم‌ترین مسائلی که در نشست ماه مارس مورد بررسی قرار خواهند گرفت، در نشست این هفته عنوان خواهند شد. بدون شک، افزایش موانع تجاری با آمریکا موضوع مورد بحث در این نشست خواهد بود.

بامداد سه شنبه شاخص های تورم مصرف کننده و تولیدکننده در چین اعلام خواهد شد. پیش‌بینی شده تورم مصرف کننده با ۰.۳ درصد افزایش به ۲.۴ درصد و تورم تولیدکننده نیز با ۱.۱ درصد افزایش به ۶.۶ درصد برسد.

از آنجایی که دولت چین به منظور کنترل تورم و کاهش بدهی بانکی مردم این کشور در هفته گذشته نرخ بهره بانکی کوتاه مدت را افزایش داده بود و این سیاست انقباضی می‌تواند در بزرگترین مصرف کننده فلزات دنیا موجب کاهش تقاضا باشد، شاخص های تورم چین برای فعالین بازار بسیار با اهمیت می‌باشد.

جدول پیش‌بینی قیمت کالاها برای سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸

توضیحات	درصد تغییر به ۹۶ ۹۵	**۹۶	*۹۵	۹۴	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	کالا
بر آورد متال بولتن بر اساس پیش‌بینی ۱۸ موسسه مالی	۴/۱	۱۷۶۵	۱۶۹۵	۱۵۹۳	۱۸۰.۸	۱۷۵۶	۱۶۶۵	آلومینیوم (دلار بر تن)
	۱۱/۶	۵۸۵۳	۵۲۴۴	۵۲۲۱	۶۲۲۵	۵۷۲۰	۵۵۱۰	مس (دلار بر تن)
	۹/۵	۲۲۳۷	۲۰۴۳	۱۷۷۰	۲۳۳۴	۲۲۰۶	۱۷۸۸	سرب (دلار بر تن)
	۱۵/۸	۲۸۶۱	۲۴۷۱	۱۸۳۱	۲۸۳۰	۲۸۲۸	۱۹۳۲	روی (دلار بر تن)
	-۲/۸	۶۵	۶۷	۵۲	۶۵	۶۷	۵۶	سنگ آهن (دلار بر متریک تن خشک)
اداره اطلاعات انرژی آمریکا (EIA)	۸/۸	۵۵,۲	۵۰,۷		۵۷,۱۸	۵۴,۵		نفت برنت (دلار بر بشکه)
بر آورد وال استریت ژورنال بر اساس پیش‌بینی بیش از ۴۴ موسسه مالی	۹/۵	۵۶,۰	۵۱,۱	۴۷,۵	۵۹,۰	۵۵,۰	۵۲/۴	
بانک جهانی	۱۰/۰	۵۶,۳	۵۱,۱		۶۰,۰	۵۵,۰		